

ด่วนที่สุด
ที่ สต (กกต) ๐๖๐๑/ 6379

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.
เลขรับ ๕๒๒/๒๕๕๙
วันที่ ๗๐๖.๖๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

29 กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง จัดส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

อ้างอิง ๑. หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๕๒๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๕๕๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....
๒. แผ่นซีดี จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ ท่านได้ขอความอนุเคราะห์ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานโดยให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งร่างรัฐธรรมนูญและขอให้จัดส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญพร้อมกับแผ่นซีดีที่บรรจุไฟล์เวิร์ดร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะได้นำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไปเผยแพร่และรับฟังความคิดเห็น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงขอจัดส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... พร้อมกับแผ่นซีดีที่บรรจุไฟล์เวิร์ดร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาเพื่อให้ท่านประกอบการพิจารณาเป็นข้อมูล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุภชัย สมเจริญ)

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักกฎหมายและคดี

ฝ่ายกฎหมาย ๑

โทร ๐๒ - ๑๔๑ - ๘๗๑๙

โทรสาร ๐๒ - ๑๔๓ - ๘๖๒๗

- ร่าง -

พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการได้มาซึ่ง ส.ว.
พ.ศ. ....

(ฉบับผ่านที่ประชุม กกต. และส่งให้ กรธ.)

ฝ่ายอำนวยการการเลือกตั้ง
สำนักบริหารการเลือกตั้ง
ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง
ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ย. 59

สรุปรสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง
สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้แยกออกเป็น ๓ หมวด มีตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๑๐๐

- หมวด ๑ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
- หมวด ๒ การสืบสวน หรือไต่สวน และวินิจฉัย
- หมวด ๓ การควบคุมการเลือกและบทกำหนดโทษ
บทเฉพาะกาล

โดยมีสรุปรสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ส.ว. ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๐๐ คน มาจากการเลือกกันเอง จำนวน ๒๐ กลุ่ม ดังนี้
  - (๑) ด้านการบริหาร ความมั่นคง หรือการต่างประเทศ
  - (๒) ด้านกฎหมาย หรือกระบวนการยุติธรรม
  - (๓) ด้านการบัญชี การเงิน การคลัง หรือการงบประมาณ
  - (๔) ด้านการศึกษาหรือวิจัย
  - (๕) ด้านการสาธารณสุข
  - (๖) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - (๗) ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม วรรณกรรม การแสดง หรือการกีฬา
  - (๘) ด้านกสิกรรม หรือป่าไม้
  - (๙) ด้านปศุสัตว์ หรือประมง
  - (๑๐) ด้านลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน องค์กรลูกจ้าง หรือองค์กรนายจ้าง
  - (๑๑) ด้านคุ้มครองผู้บริโภค การสื่อสาร สื่อสารมวลชน
  - (๑๒) ด้านการประกอบการธุรกิจ การค้า หรือการธนาคาร
  - (๑๓) ด้านการประกอบการอุตสาหกรรม
  - (๑๔) ด้านการประกอบวิชาชีพ
  - (๑๕) ด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง ที่อยู่อาศัย หรือการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
  - (๑๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติหรือพลังงาน
  - (๑๗) ด้านองค์กรชุมชน หรือประชาสังคม นอกจาก (๑๕) (๑๖)
  - (๑๘) ด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี (เฉพาะตัวผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี)
  - (๑๙) ด้านผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
  - (๒๐) ด้านอื่นๆ นอกจาก (๑) ถึง (๑๙)

๒. ภายใน ๕ วันนับแต่มี พ.ร.ฎ. ให้ กต.ประกาศเกี่ยวกับการเลือก ส.ว. ในเรื่อง ดังนี้

- (๑) กำหนดวัน เวลารับสมัคร ส.ว. ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มสมัครไม่เกิน ๑๐ วันนับแต่วันที่ พ.ร.ฎ. มีผลใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่า ๕ วัน
- (๒) การประกาศรายชื่อกลุ่มต่างๆ
- (๓) วัน เวลา เลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

๓. กำหนดให้ กต. สามารถกำหนดวันเลือกใหม่ได้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจมีอาจหลีกเลี่ยงได้

๔. ในเรื่องเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตามกฎหมายกำหนดให้ ผอ.กต.จว.เป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด/กต.จว. เป็นคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด โดยให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำอำเภอเพื่อทำหน้าที่รับสมัครตรวจสอบคุณสมบัติ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งคัดกรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่งตั้ง กปน. และดำเนินการจัดการเลือกในระดับอำเภอเพื่อส่งรายชื่อให้ดำเนินการในระดับจังหวัดต่อไป
๕. การเลือกในระดับอำเภอดำเนินการเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้
  - (๑) การเลือกเพื่อคัดกรองกันเองระหว่างผู้สมัครในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้หมายเลขตามลำดับการยื่นใบสมัคร (เลือกกันเองให้เหลือกลุ่มละ ๕ คน)
  - (๒) จัดให้มีการเลือกระหว่างผู้ที่ผ่านการคัดกรองตาม (๑) เลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นโดยใช้หมายเลขผู้สมัครเรียงตามลำดับตัวอักษร โดยเลือกให้เหลือกลุ่มละ ๓ คน (เหลืออำเภอละ ๖๐ คน)
๖. การกำหนดหน่วยเลือก กำหนดให้หน่วยหนึ่งประกอบด้วยผู้มีสิทธิเลือกจำนวน ๕๐๐ คน เป็นประมาณ และให้เพิ่มหน่วยเลือกต่อผู้มีสิทธิทุก ๕๐๐ คน และใช้หีบบัตรลงคะแนนต่อหนึ่งหน่วยจำนวน ๒๐ หีบ
๗. การดำเนินการเลือกในระดับจังหวัด ให้ผู้สมัครที่ผ่านการเลือกในระดับอำเภอเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่นให้เหลือกลุ่มละ ๑ คน
๘. การสมัครรับเลือก ผู้มีสิทธิสมัครจะสมัครได้เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กรณียื่นสมัครโดยฝ่าฝืนให้ กต. ถอนชื่อออกจากประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือก กรณีพบเหตุภายหลังประกาศผลให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
๙. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกต้องนำหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ยื่นประกอบการรับสมัคร
  - หลักฐานแสดงถึงความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ และต้องเป็นสมาชิกหรือทำงานหรือเคยทำงานในกลุ่มด้านที่สมัครเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี โดยมีหลักฐานรับรองเป็นหนังสือ
  - หลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
    - (ก) หลักฐานการเกิดในอำเภอที่สมัคร
    - (ข) หลักฐานการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครรับเลือกรวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี
    - (ค) หลักฐานการทำงานในด้านที่สมัครรับเลือกในอำเภอที่สมัครรับเลือกรวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี
    - (ง) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี
  - หลักฐานการเป็นสมาชิกหรือทำงานหรือเคยทำงานในกลุ่มด้านที่สมัครเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี โดยมีหลักฐานรับรองเป็นหนังสือยกเว้นกลุ่มด้านผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี หรือหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้เฉพาะอาชีพ (ถ้ามี)
  - ค่าธรรมเนียมการสมัครคนละ ๕๐๐ บาท
  - ข้อมูลผู้สมัครหรือเอกสารหลักฐานอื่นตามที่ กต. กำหนด

๑๐. การประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือก กรณีผู้สมัครไม่มีชื่อในประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายใน ๗ วันนับแต่วันประกาศบัญชีรายชื่อ
๑๑. วิธีการหาเสียงหรือแนะนำตัว ตามกฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหาเสียงด้วยวิธีการใดๆ แต่สามารถพูดแนะนำตัว รวมทั้งจัดทำเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติและผลงานในการทำงานได้
  - ให้เป็นหน้าที่ของ กกต. ในการจัดทำเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครและจัดส่งเอกสารให้กับผู้สมัครรับเลือก
๑๒. การเลือก ให้กระทำโดยตรงและลับ และใช้วิธีการลงคะแนนด้วยบัตรลงคะแนนหรือโดยวิธีการอื่น
๑๓. ในวันเลือกให้เปิดลงทะเบียนและลงคะแนนระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา โดยมี ๒ กิจกรรมที่ต้องทำในวันดังกล่าวคือให้ผู้สมัครลงทะเบียนครบทุกกลุ่มแล้วเมื่อครบแล้ว จึงเปิดให้ทำการลงคะแนน
๑๔. การเลือก ให้เขียนหมายเลขผู้สมัครของกลุ่มต่างๆ ลงในช่องลงคะแนนในบัตรลงคะแนนแต่ละใบของแต่ละกลุ่ม โดยให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่มของแต่ละระดับตามจำนวนที่กำหนดไว้ กรณีกลุ่มใดมีผู้สมัครน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนที่จะพึงมีให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากันในระดับที่ทำให้เกินจำนวนจะพึงมี ให้จับสลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอครบจำนวนที่จะพึงมี
๑๕. เมื่อเลือกในระดับจังหวัดเสร็จสิ้นแล้วให้ กกต.จว. ส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดให้ กกต. เพื่อจัดการเลือกในระดับประเทศ เมื่อ กกต.จัดให้มีการเลือกในระดับประเทศเสร็จแล้ว หาก กกต. เห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และไม่มีกรรณการคัดค้านการเลือก ส.ว. ให้ กกต. ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงมาจำนวน ๑๐ คนในแต่ละกลุ่มรวมจำนวน ๒๐๐ คนเป็นผู้ได้รับเลือกเป็น ส.ว. และให้ กกต. ประกาศผลการเลือก ส.ว. ภายใน ๗ วันนับแต่วันจัดให้มีการเลือกในระดับประเทศ
๑๖. ให้ กกต. จัดทำบัญชีสำรองของผู้ผ่านการคัดเลือกไว้บัญชีละ ๑๐ รายชื่อ ในกรณีที่สมาชิกภาพของ ส.ว. ในกลุ่มใดสิ้นสุดลงก่อนคราวออกตามวาระ ไม่ต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกใหม่ แต่ให้ผู้ได้รับเลือกเป็น ส.ว. ในบัญชีกลุ่มนั้นที่อยู่ในบัญชีสำรองในลำดับถัดไปเป็นผู้ได้รับเลือกเป็น ส.ว. แทน
๑๗. การดำเนินสืบสวน ไต่สวน หรือวินิจฉัย ก่อนประกาศผลการเลือก กกต. มีอำนาจพิจารณาให้ใบเหลือง แก่ผู้สมัครรับเลือกได้ กรณีภายหลังประกาศผลการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครกระทำการทุจริตในการเลือกหรือรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำของบุคคลอื่นให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น
๑๘. ภายหลังประกาศผลการเลือก หากพบว่าเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๐ ให้ กกต. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาพิจารณาเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กรณีการกระทำความผิดอื่นให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
๑๙. การยื่นคำร้องคัดค้าน กรณียื่นคำร้องคัดค้านว่ากระบวนการเลือก ส.ว. มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ยื่นคำร้องคัดค้านก่อนประกาศผลการเลือก หรือภายใน ๓๐ วันนับแต่ประกาศผลการเลือก

๒๐. กรณียื่นคำร้องคัดค้านการเลือกหรือนับคะแนนไม่ว่าในระดับใด หากผู้มีสิทธิเลือกเห็นว่าไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ยื่นคำร้องคัดค้านภายใน ๔๘ ชั่วโมงนับแต่สิ้นสุดการเลือก
๒๑. บทกำหนดโทษ เป็นไปตามหลักการเดิมตาม พ.ร.บ. เลือกตั้ง ส.ส. และการได้มาซึ่ง ส.ว. พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีการกำหนดโทษเพิ่มเติมขึ้นใหม่ในประเด็นดังต่อไปนี้
- ๑) การกำหนดบทลงโทษผู้กระทำการสนับสนุนให้บุคคลเข้ารับหรือไม่เข้ารับการสมัครรับเลือก เพื่อประโยชน์ในการเลือกให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น หรือลงสมัครเพื่อการเลือกโดยมีผลประโยชน์ตอบแทน
  - ๒) กำหนดบทลงโทษกรณีกรรมการบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง ส.ส./ส.ถ.หรือ ผ.ถ./ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ใดกระทำการโดยวิธีใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือให้ผู้สมัครได้รับเลือกเป็น ส.ว.
  - ๓) กำหนดบทลงโทษกรณีจงใจให้มีการเลือก หรือซื้อเสียง โดยการให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ เลี้ยง หรือรับจะจัดเลี้ยง หลอกหลวง คุกคาม หรือใช้อิทธิพลข่มขู่
๒๒. บทเฉพาะกาล กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกภายหลังที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วเมื่อ กกต. ได้ดำเนินการจัดให้มีการเลือก ส.ว. ตามมาตรา ๑๐๗ จำนวน ๒๐๐ คน ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการได้มาซึ่ง ส.ว. พ.ศ. ....ให้นำรายชื่อผู้ได้รับการเลือกเป็น ส.ว. ดังกล่าวเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อคัดเลือกผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๕๐ คน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายอำนวยการการเลือกตั้ง
สำนักบริหารการเลือกตั้ง
ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง
ข้อมูล ณ วันที่ 27 กันยายน 2559

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อมีการดำเนินการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

-ร่าง-

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง
สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๗ /๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะความในข้อ ๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา

“การคัดกรอง” หมายความว่า การคัดกรองด้วยการลงคะแนนเลือกผู้สมัครภายในกลุ่ม
เดียวกัน

“การเลือก” หมายความว่า การลงคะแนนเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่นที่ตนเองมิได้เป็นผู้สมัครใน
กลุ่มนั้น

“ผู้มีสิทธิเลือก” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่มีรายชื่อในประกาศบัญชี
รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ แล้วแต่กรณี

“วันเลือก” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นวันเลือก
สมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

“หน่วยเลือก” หมายความว่า พื้นที่อำเภอ พื้นที่จังหวัด หรือพื้นที่ประเทศ

“สถานที่เลือก” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนน และบริเวณที่กำหนด
ขึ้นโดยรอบสถานที่เลือก รวมถึงสถานที่ที่ทำการลงคะแนนคัดกรองด้วย

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึง เขต

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่ารวมถึง ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่ารวมถึง สำนักงานเขต

รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบ

หมวด ๑
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะหรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่างๆ ที่หลากหลายของสังคม จำนวนยี่สิบกลุ่ม ดังนี้

- (๑) ด้านการบริหาร ความมั่นคง หรือการต่างประเทศ
- (๒) ด้านกฎหมาย หรือกระบวนการยุติธรรม
- (๓) ด้านการบัญชี การเงิน การคลัง หรือการงบประมาณ
- (๔) ด้านการศึกษาหรือวิจัย
- (๕) ด้านการสาธารณสุข
- (๖) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๗) ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม วรรณกรรม การแสดง หรือการกีฬา
- (๘) ด้านกสิกรรม หรือป่าไม้
- (๙) ด้านปศุสัตว์ หรือประมง
- (๑๐) ด้านลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน องค์กรลูกจ้าง หรือองค์กรนายจ้าง
- (๑๑) ด้านคุ้มครองผู้บริโภค การสื่อสาร สื่อสารมวลชน
- (๑๒) ด้านการประกอบการธุรกิจ การค้า หรือการธนาคาร
- (๑๓) ด้านการประกอบการอุตสาหกรรม
- (๑๔) ด้านการประกอบวิชาชีพ
- (๑๕) ด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง ที่อยู่อาศัย หรือการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
- (๑๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติหรือพลังงาน
- (๑๗) ด้านองค์กรชุมชน หรือประชาสังคม นอกจาก (๑๕) (๑๖)
- (๑๘) ด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี (เฉพาะตัวผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส

หรือสตรี)

(๑๙) ด้านผู้ประกอบการอาชีพอิสระ

(๒๐) ด้านอื่นๆ นอกจาก (๑) ถึง (๑๙)

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะเพราะเหตุตำแหน่งว่างลง หรือด้วยเหตุอื่นใดอันมิใช่เพราะเหตุถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา และไม่มีรายชื่อบุคคลที่สำรองไว้เหลืออยู่ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ แต่ในกรณีที่มีสมาชิกวุฒิสภาเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดและอายุของวุฒิสภาเหลืออยู่เกินหนึ่งปี ให้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่วุฒิสภามีสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งกล่าวอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๗ ภายในห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภามีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

(๑) กำหนดวัน เวลารับสมัครสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มสมัครไม่เกินสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

(๒) การประกาศรายชื่อกลุ่มต่างๆ ตามมาตรา ๖

(๓) วัน เวลา เลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ในกรณีที่มีเหตุต้องเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๖ วรรคสอง ให้ประกาศรายชื่อกลุ่มที่ต้องเลือกสมาชิกวุฒิสภาด้วย

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดวันเลือกใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือก

๑. บททั่วไป

มาตรา ๙ ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือก ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด มีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดสถานที่เลือก การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือก รวมทั้งการกำกับ การนับคะแนน และการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด กำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการประจำอำเภอในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรณีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่อยู่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสรรหาคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด โดยวิธีการสรรหาและระยะเวลาการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำอำเภอ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้ตามสมควร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดทำหน้าที่ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด ให้ถือว่าผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) กำหนดสถานที่รับสมัครในเขตท้องที่อำเภอ
- (๒) รับสมัคร ตรวจสอบเอกสารการรับสมัคร
- (๓) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่ลงคะแนนคัดกรองและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือก รวมทั้งเอกสารแนะนำตัว
- (๔) ประกาศกำหนดวันลงคะแนนคัดกรอง ซึ่งต้องมีระยะเวลาก่อนวันเลือกระดับอำเภอไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน ในการคัดกรองและในการเลือก
- (๖) ดำเนินการคัดกรองผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเพื่อให้เป็นผู้มีสิทธิเลือก
- (๗) กำหนดสถานที่เลือก กำกับดูแลการเลือก การนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนน
- (๘) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะอนุกรรมการประจำอำเภออาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๒) ผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด กรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด อนุกรรมการประจำอำเภอ กรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๑๒ ค่าตอบแทนของคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด อนุกรรมการประจำอำเภอ กรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๒. การดำเนินการในระดับอำเภอ

มาตรา ๑๓ ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ แต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือก ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกและนับคะแนนในแต่ละหน่วยเลือก

(๒) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างน้อยหนึ่งคน โดยทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก

ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ แต่งตั้งบุคคลทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกในการนับคะแนน

ให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตาม (๑) (๒) และผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน ปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยเลือก โดยให้ถือเกณฑ์ผู้มีสิทธิเลือกหน่วยเลือกละห้าร้อยคนเป็นประมาณต่อหนึ่งหน่วยเลือก

ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกมีจำนวนรวมกันทุกกลุ่มเกินกว่าห้าร้อยคนในแต่ละหน่วยเลือกให้เพิ่มหน่วยเลือกต่อผู้มีสิทธิเลือกทุกห้าร้อยคน

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการเลือก ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากสถานที่เลือกได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิเลือกของผู้นั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนนให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๔ ก่อนวันเลือก หากกรรมการประจำหน่วยเลือกมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกให้ได้ครบจำนวน

ในวันเลือก ถ้าถึงเวลาเปิดการเลือกแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกมาปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน หากกรณีมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้กรรมการประจำหน่วยเลือกที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และให้แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ แต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือก

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๕ ภายหลังประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดกรอง คณะอนุกรรมการประจำอำเภอ อาจจัดให้มีการประชุมผู้สมัครเพื่อแจกเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครกลุ่มอื่น หรือจัดส่งเอกสารแนะนำตัวโดยวิธีการอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๓. การดำเนินการในระดับจังหวัด

มาตรา ๑๖ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกในระดับจังหวัด รวมทั้งเอกสารแนะนำตัว

(๒) แต่งตั้งและจัดอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน

(๓) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) กำหนดสถานที่เลือก กำกับดูแลการเลือก การนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนน

(๕) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตาม (๑) และการแจกเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกระดับจังหวัดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้นำความใน ๒. การดำเนินการในระดับอำเภอ มาใช้บังคับกับการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน และการจัดประชุมผู้สมัคร โดยอนุโลม

๔. การดำเนินการในระดับประเทศ

มาตรา ๑๘ ในการจัดให้มีการเลือกในระดับประเทศ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกในระดับประเทศ รวมทั้งเอกสารแนะนำตัว

(๒) แต่งตั้งและจัดอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน

(๓) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) กำหนดสถานที่เลือก กำกับดูแลการเลือก การนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนน

(๕) ประกาศกำหนดวันประชุมผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด

(๖) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับประเทศ

การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกในระดับประเทศตาม (๑) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกระดับประเทศไม่น้อยกว่าสามวัน

สำหรับการดำเนินการแจกเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัคร ให้ผู้อำนวยการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้นำความใน ๒. การดำเนินการในระดับอำเภอ มาใช้บังคับกับการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือในการนับคะแนน และการจัดประชุมผู้สมัครโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การกำหนดสถานที่เลือก

มาตรา ๒๐ การกำหนดสถานที่เลือกสำหรับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ระดับอำเภอ ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอเป็นผู้ออกประกาศกำหนดสถานที่เลือกก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

(๒) ระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดเป็นผู้ออกประกาศกำหนดสถานที่เลือกก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

(๓) ระดับประเทศ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ออกประกาศกำหนดสถานที่เลือกก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การเปลี่ยนแปลงสถานที่เลือก ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกในแต่ละระดับไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกน้อยกว่าสามวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ การกำหนดสถานที่เลือกตามมาตรา ๒๐ ต้องเป็นสถานที่ที่สามารถเข้าออกได้สะดวก เพื่อการเลือก มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของสถานที่เลือกไว้ด้วย

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจำเป็นหรือจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือก หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือก อาจประกาศกำหนดสถานที่เลือกนอกเขตอำเภอก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิของผู้มีสิทธิเลือก

ส่วนที่ ๔

การสมัครรับเลือก

๑. การสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๒๒ บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผู้มีสิทธิสมัครตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นบุคคลที่เกิดหรือมีชื่อในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวพันกับพื้นที่ที่สมัครในอำเภอที่สมัครเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปีนับถึงวันสมัครรับเลือก

มาตรา ๒๓ บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ ทำงานหรือเคยทำงานในด้านต่างๆ ตามมาตรา ๖ สามารถสมัครเข้ารับการเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้

การสมัครตามวรรคหนึ่ง ให้มีระยะเวลาการรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๔ บุคคลใดประสงค์จะสมัคร ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกได้เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามมาตรา ๖ และอำเภอใดอำเภอหนึ่ง กรณีผู้สมัครผู้ใดมีชื่อในประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครมากกว่าหนึ่งกลุ่มหรือมากกว่าหนึ่งอำเภอ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้ถอนชื่อผู้นั้นออกจากประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัคร

ในกรณีพบเหตุหลังประกาศผลการเลือก ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้นั้น

มาตรา ๒๕ การสมัครเข้ารับการเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้มีสิทธิสมัครที่ประสงค์จะสมัครยื่นใบสมัครต่อคณะกรรมการประจำอำเภอภายในกำหนดเวลารับสมัคร พร้อมหลักฐานประกอบการรับสมัครและค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) หลักฐานแสดงถึงความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ

(๒) หลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) หลักฐานการเกิดในอำเภอที่สมัครรับเลือก

(ข) หลักฐานการมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครรับเลือกรวมกันเป็นเวลา

ไม่น้อยกว่าสามปี

(ค) หลักฐานการทำงานในด้านที่สมัครรับเลือกในอำเภอที่สมัครรับเลือกรวมกันเป็น

เวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(ง) หลักฐานการศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกรวมกันเป็นเวลา

ไม่น้อยกว่าสามปี

(๓) หลักฐานการเป็นสมาชิกหรือทำงานหรือเคยทำงานในกลุ่มที่สมัครเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี โดยมีหลักฐานรับรองเป็นหนังสือตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เว้นแต่กลุ่มด้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือสตรี หรือหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้เฉพาะอาชีพ (ถ้ามี)

(๔) ค่าธรรมเนียมการสมัครคนละห้าร้อยบาท

(๕) ข้อมูลผู้สมัครและเอกสารหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีผู้สมัครในกลุ่มเดียวกันมายื่นใบสมัครพร้อมกันหลายคนหรือยื่นก่อนเวลารับสมัครและไม่อาจตกลงลำดับในการยื่นใบสมัครได้ ให้ใช้วิธีจับสลากระหว่างผู้สมัครที่มายื่นพร้อมกันหรือยื่นก่อนเวลารับสมัคร

สำหรับค่าธรรมเนียมการสมัครตาม (๔) เมื่อสมัครแล้วให้ตกเป็นของรัฐ
ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเฉพาะพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการรับสมัครได้ตามมาตรา ๒๕ เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่น คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้ดำเนินการรับสมัครโดยวิธีการอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๗ เมื่อคณะอนุกรรมการประจำอำเภอได้รับใบสมัครของผู้สมัครใดไว้แล้ว ให้ตรวจสอบว่าการลงรายการในใบสมัคร ค่าธรรมเนียมการสมัคร และหลักฐานการสมัครครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ครบถ้วนให้คืนใบสมัครพร้อมด้วยหลักฐานดังกล่าวของผู้นั้น

กรณีคณะอนุกรรมการประจำอำเภอได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าหลักฐานครบถ้วน ให้ออกใบรับสมัครให้แก่ผู้สมัครนั้นเรียงตามลำดับกลุ่มที่สมัครและตามลำดับการยื่นใบสมัครตามมาตรา ๒๕ และให้ทำสำเนาฉบับไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๒๘ ภายในสามวันนับแต่ปิดรับสมัคร ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สถานที่เลือกหรือบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่เลือกหรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

ประกาศตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องให้มีชื่อและชื่อสกุลผู้สมัคร รูปถ่ายผู้สมัคร กลุ่มที่สมัคร และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการเลือก

การกำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครในแต่ละกลุ่ม ให้ผู้สมัครได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับในใบรับสมัครในแต่ละกลุ่มตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง

เมื่อได้กำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแล้วจะเปลี่ยนแปลงหมายเลขประจำตัวผู้สมัครไม่ได้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๒๙ กรณีที่คณะอนุกรรมการประจำอำเภอไม่ประกาศรายชื่อบุคคลใดเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตามมาตรา ๒๘ ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัคร และให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่บุคคลใดเห็นว่าผู้มีชื่ออยู่ในประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ หรือในระดับจังหวัด หรือในระดับประเทศแล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาได้ ก่อนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เมื่อศาลฎีกามีคำวินิจฉัยเช่นใดแล้ว ให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการประจำอำเภอหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการนี้ ให้คณะกรรมการประจำอำเภอหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติตามคำสั่งศาลโดยเร็ว ถ้าศาลมีคำสั่งให้ผู้สมัครรายใดเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ถอนชื่อนั้นออกจากประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครหรือประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ หรือในระดับจังหวัด หรือในระดับประเทศแล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำสั่งศาล

ในการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมและให้แล้วเสร็จก่อนวันประกาศผลการเลือกไม่น้อยกว่าสามวัน ในการนี้อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นในเขตพื้นที่เป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัยหรืออาจให้ศาลชั้นต้นเป็นผู้สืบพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

มาตรา ๓๑ กรณีพบเหตุตามมาตรา ๓๐ ภายหลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกแล้ว หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นควรสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลดังกล่าว ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณาสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลดังกล่าว

เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งและให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในบัญชีกลุ่มนั้นในลำดับถัดไปเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทน

๒. หมายเลขที่จะใช้เลือกสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๓๒ เมื่อสิ้นสุดการรับสมัครในระดับอำเภอ ให้คณะกรรมการประจำอำเภอกำหนดหมายเลขผู้สมัครเพื่อใช้เลือก ดังนี้

- (๑) การคัดกรองในแต่ละกลุ่ม ให้จัดทำหมายเลขเรียงตามใบรับสมัครของผู้สมัคร
- (๒) การเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่น ให้จัดทำหมายเลขโดยเรียงลำดับตามตัวอักษร

ส่วนที่ ๕

ผู้มีสิทธิเลือกและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือก

๑. ผู้มีสิทธิเลือก

มาตรา ๓๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นบุคคลที่เป็นผู้มีชื่อตามประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระดับอำเภอ หรือในระดับจังหวัด หรือในระดับประเทศแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๔ เมื่อสิ้นสุดการรับสมัคร ให้คณะกรรมการประจำอำเภอหรือคณะกรรมการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละกลุ่มพร้อมหมายเลขตามลำดับกลุ่มตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ โดยประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณี และแจ้งให้บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบ

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามความในวรรคหนึ่ง ให้แบ่งออกเป็น ๒๐ กลุ่ม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๖

วิธีการแนะนำตัว

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหาเสียงด้วยวิธีการใดๆ แต่สามารถพูดแนะนำตัว รวมทั้งจัดทำเอกสารการแนะนำตัวผู้สมัครเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติและผลงานในการทำงาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดทำเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครและจัดส่งเอกสารให้กับผู้สมัครในการเลือก

ส่วนที่ ๗

การเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือก

๑. บททั่วไป

มาตรา ๓๖ การเลือกให้กระทำโดยตรงและลับ และใช้วิธีการลงคะแนนด้วยบัตรลงคะแนน หรือโดยวิธีการอื่น

การเลือกโดยวิธีอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๗ หีบบัตรลงคะแนน ให้มีลักษณะและขนาดตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๘ บัตรลงคะแนน ให้มีลักษณะตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๙ ในวันเลือกให้เปิดลงทะเบียนและลงคะแนนระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๐ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกนับจำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนทั้งหมดของสถานที่เลือกนั้น และปิดประกาศจำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนที่มีอยู่ทั้งหมดในสถานที่เลือกนั้นไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกเปิดหีบบัตรลงคะแนนในที่เปิดเผย แสดงให้ผู้มีสิทธิเลือก ซึ่งอยู่ ณ สถานที่เลือกนั้นเห็นว่าหีบบัตรลงคะแนนเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรลงคะแนนตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในสถานที่เลือกในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิเลือก ณ สถานที่เลือก

มาตรา ๔๑ ในระหว่างเปิดการลงคะแนน ให้บุคคลผู้มีสิทธิเลือกซึ่งประสงค์จะเลือกไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือก โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุหรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตรไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือก

ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการแสดงตน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๒ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุในการเลือก ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายจัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการเลือกของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการเลือกภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือก ในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุได้เลือกด้วยตนเอง เว้นแต่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกเห็นว่าลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุไม่สามารถเขียนหมายเลขผู้สมัครลงในบัตรลงคะแนนได้ ให้ญาติหรือบุคคลที่ไว้วางใจเป็นผู้กระทำแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการเลือกโดยตรงและลับ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๒. การดำเนินการเลือกในระดับอำเภอ

มาตรา ๔๓ ภายหลังจากปิดรับสมัครแล้ว หากปรากฏว่ามีผู้สมัครกลุ่มใดตามมาตรา ๖ เกินกว่าจำนวนห้าคน ให้คณะกรรมการประจำอำเภอจัดให้มีการคัดกรองในกลุ่มให้เหลือกลุ่มละห้าคน เพื่อไปเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่น

ให้คณะกรรมการประจำอำเภอจัดให้มีการคัดกรอง และจัดส่งเอกสารแนะนำตัวให้กับผู้สมัครให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันประกาศรายชื่อผู้สมัคร

ในการจัดให้มีการคัดกรองดังกล่าว ให้คณะกรรมการประจำอำเภอดำเนินการ ดังนี้

- (๑) จัดให้มีการคัดกรอง ก่อนการเลือกในระดับอำเภอไม่น้อยกว่าสามวัน
- (๒) จัดประชุมผู้สมัครในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ผู้สมัครได้แนะนำตัวเอง
- (๓) จัดให้มีบัตรลงคะแนนคัดกรอง โดยผู้สมัครเลือกได้ไม่เกินสองหมายเลข

(๔) ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดในลำดับที่หนึ่งถึงห้าของแต่ละกลุ่ม เป็นผู้ผ่านการคัดกรองในแต่ละกลุ่ม ในกรณีคะแนนเท่ากันให้ทำการจับสลาก

(๕) ดำเนินการอื่นๆ ที่จำเป็น

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๔ ในการเลือกผู้สมัครกลุ่มอื่น ผู้มีสิทธิเลือกซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกของกลุ่มใด จะเลือกให้กับตนเองหรือบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันไม่ได้ แต่ให้มีสิทธิเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นได้เพียงกลุ่มละหนึ่งหมายเลข

มาตรา ๔๕ การลงคะแนนให้เขียนหมายเลขผู้สมัครของกลุ่มต่างๆ ลงในช่องลงคะแนนในบัตรลงคะแนนแต่ละใบของแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๖ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกได้ลงคะแนนในบัตรลงคะแนนแล้ว ให้ฉีกบัตรลงคะแนนตามรอยปรู้ออกจากต้นขั้วบัตรลงคะแนนและพับบัตรลงคะแนนเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครผู้ใด แล้วให้นำบัตรลงคะแนนนั้นใส่ลงในหีบบัตรลงคะแนนด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือก แล้วนำต้นขั้วบัตรลงคะแนนส่งมอบให้กับกรรมการประจำหน่วยเลือก

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่การเลือกในหน่วยเลือกแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจาก เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันเลือกให้คณะกรรมการประจำอำเภอ คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณี กำหนดสถานที่เลือกใหม่ที่มีผู้มีสิทธิเลือกสามารถไปเลือกได้โดยสะดวก

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันเลือก ให้คณะกรรมการประจำอำเภอหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณี งดการลงคะแนนในหน่วยเลือกนั้น หากเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในระดับอำเภอให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด กรณีเกิดเหตุในระดับจังหวัดให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเลือกใหม่ในหน่วยเลือกนั้นโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกประกาศปิดการลงคะแนน และงดจ่ายบัตรลงคะแนน แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรลงคะแนนที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรลงคะแนนที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกซึ่งประสงค์จะลงคะแนนได้มาอยู่ในบริเวณสถานที่เลือกแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนเหลืออยู่ แต่ยังไม่ได้รับบัตรลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกมอบบัตรลงคะแนนให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิเลือกได้ลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกปิดช่องใส่บัตรลงคะแนนของหีบบัตรลงคะแนน และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงคะแนนทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรลงคะแนน และจำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนที่เหลือ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๙ เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกหรือผู้ช่วยเหลือดำเนินการนับคะแนนจากบัตรลงคะแนน โดยให้กระทำ ณ สถานที่เลือกในแต่ละแห่ง และให้กระทำโดยเปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลาการนับคะแนน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๐ ถ้าการนับคะแนน ณ สถานที่เลือกใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนได้จนเสร็จสิ้นอันเนื่องมาจากเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกประกาศงดการนับคะแนนสำหรับหน่วยเลือกนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการประจำอำเภอเพื่อรายงานคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบโดยเร็ว และให้คณะกรรมการประจำอำเภอ กำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนต่อไปโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรลงคะแนน หีบบัตรลงคะแนนและเอกสารเกี่ยวกับการเลือก รวมทั้งวิธีการนับคะแนนใหม่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าบัตรลงคะแนนที่ได้มีการเลือกแล้วชำรุดหรือสูญหาย ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาสั่งให้มีการเลือกใหม่ในหน่วยเลือกนั้น

มาตรา ๕๑ บัตรลงคะแนนดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย และมีให้นับเป็นคะแนน

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีไขบัตรซึ่งกรรมการประจำสถานหน่วยเลือกมอบให้
- (๓) บัตรที่มีได้เขียนหมายเลขผู้สมัครใน “ช่องลงคะแนน”
- (๔) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป
- (๕) บัตรที่เขียนหมายเลขผู้สมัครนอก “ช่องลงคะแนน”
- (๖) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครผู้ใด
- (๗) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

มาตรา ๕๒ เมื่อการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกนั้น จำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนที่ใช้ และจำนวนเล่มของบัตรลงคะแนนที่เหลือจากการเลือกของหน่วยเลือกนั้น โดยให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการนับคะแนนต่อคณะกรรมการประจำอำเภอหรือคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณีโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกไม่ตรงกับจำนวนบัตรลงคะแนนที่ใช้เลือก ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องหากยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการประจำอำเภอพร้อมเหตุผล และนำส่งหีบบัตรลงคะแนนพร้อมวัสดุอุปกรณ์ แก่คณะกรรมการประจำอำเภอหรือผู้ที่คณะกรรมการประจำอำเภอมอบหมาย

เมื่อคณะอนุกรรมการประจำอำเภอได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด และคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบและพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้มีการเลือกใหม่ในหน่วยเลือกนั้น เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๔ เมื่อนับคะแนนในระดับอำเภอเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงมาจำนวนสามคนในแต่ละกลุ่ม เป็นผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ กรณีกลุ่มใดมีผู้สมัครน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนที่จะพึงมี ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเป็นผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ

ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากันในระดับที่ทำให้เกินจำนวนจะพึงมี อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอได้ ให้จับสลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอครบจำนวนที่จะพึงมี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอปิดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอของแต่ละอำเภอ เพื่อให้ประชาชนร่วมตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และส่งประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด

ในกรณีกลุ่มใดไม่มีผู้สมัครในระดับอำเภอ ให้ถือว่าไม่มีตัวแทนของผู้สมัครกลุ่มนั้น

ก่อนการดำเนินการเลือกในระดับจังหวัด หากศาลฎีกามีคำสั่งให้ถอนชื่อออกจากการสมัครรับเลือกหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือผู้สมัครตาย หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามซึ่งได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง ให้คณะอนุกรรมการประจำอำเภอส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปให้กับคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดให้มีจำนวนครบสามคนในกลุ่มนั้น เว้นแต่ไม่มีผู้สมัครหรือผู้ได้รับเลือก

๓. การดำเนินการเลือกในระดับจังหวัด

มาตรา ๕๕ ให้นำความในส่วนที่ ๗ การเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือก ๒. การดำเนินการเลือกในระดับอำเภอเว้นแต่มาตรา ๕๓ มาใช้บังคับกับการเลือกและการนับคะแนนในระดับจังหวัดโดยอนุโลม

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอ จากคณะอนุกรรมการประจำอำเภอ

มาตรา ๕๖ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกแต่ละกลุ่มให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดจัดทำรายชื่อเรียงลำดับหมายเลขตามลำดับตัวอักษร

มาตรา ๕๗ ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากที่สุดในแต่ละกลุ่มจำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด

ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากันในระดับที่ทำให้เกินจำนวนจะพึงมี อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดได้ ให้จับสลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดครบจำนวนที่จะพึงมี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัดปิดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อให้ประชาชนร่วมตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และส่งประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้นำความในมาตรา ๕๔ วรคสีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔. การดำเนินการเลือกในระดับประเทศ

มาตรา ๕๙ ให้นำความในส่วนที่ ๗ การเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือก
๒. การดำเนินการเลือกในระดับอำเภอเว้นแต่มาตรา ๔๓ มาใช้บังคับกับการเลือกและการนับคะแนนในระดับประเทศโดยอนุโลม

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสิบวัน นับแต่วันได้รับรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด จากคณะกรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด

มาตรา ๖๐ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกแต่ละกลุ่มให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายจัดทำรายชื่อเรียงลำดับหมายเลขตามลำดับตัวอักษร

มาตรา ๖๑ เมื่อได้มีการเลือกและนับคะแนนในระดับประเทศเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และไม่มีการร้องคัดค้านการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก ซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงลำดับลงมาจำนวนสิบคนในแต่ละกลุ่ม รวมจำนวนสองร้อยคนเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากันในลำดับที่ทำให้เกินจำนวนจะพึงมี อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาครบจำนวนที่จะพึงมี และให้นำความในมาตรา ๕๔ วรคสีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีบัญชีสำรองซึ่งเรียงลำดับไว้แล้วกลุ่มละสิบคน กรณีมีเรื่องร้องคัดค้านให้ดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาภายในเจ็ดวัน นับแต่วันจัดให้มีการเลือกในระดับประเทศ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มใดสิ้นสุดลงก่อนคราวออกตามวาระ ไม่ต้องดำเนินการจัดให้มีการเลือกใหม่ แต่ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในบัญชีกลุ่มนั้นในลำดับถัดไปในบัญชีที่ได้สำรองไว้เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทน

หมวด ๒
การสืบสวน หรือไต่สวน และวินิจฉัย

ส่วนที่ ๑

การดำเนินการกรณีการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา ๖๔ ก่อนประกาศผลการเลือก เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวนแล้ว หรือพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจสั่ง ระวัง ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือก และสั่งให้ดำเนินการเลือกใหม่ หรือนับคะแนนใหม่ใน หน่วยเลือกนั้น

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งให้กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำผิดมีความผิดมี อำนาจกระทำได้สำหรับหน่วยเลือกที่พบเห็นการกระทำผิด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๖๕ ก่อนประกาศผลการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครเป็นผู้กระทำการ หรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการ เลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี

คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๖๖ เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรา ๖๕ หรือภายหลังประกาศผลการเลือกแล้ว ถ้ามี หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครกระทำการทุจริตในการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิ เลือกตั้งของผู้สมัครนั้น

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าเป็นการกระทำผิดตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๘๐ ให้ ศาลฎีกาพิจารณาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กรณีเป็นการกระทำผิดในมาตราอื่นๆ ให้ศาลฎีกา พิจารณาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครนั้นเป็นเวลาสิบปี

การพิจารณาของศาลฎีกาให้นำสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจสั่งไต่สวนข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้นั้น หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะพิพากษาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด เมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้นั้น กระทำความผิดให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

มิให้นำสมาชิกวุฒิสภาซึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๖๗ ก่อนประกาศผลการเลือก เมื่อการเลือกในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศเสร็จสิ้นลง หากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเห็นว่าการเลือกหรือการนับคะแนนในแต่ละระดับมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกใหม่หรือการนับคะแนนใหม่ในแต่ละระดับเช่นว่านั้น เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ายังไม่มีเหตุที่จะต้องให้มีการเลือกใหม่หรือนับคะแนนใหม่ เพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงผลการเลือกหรือการนับคะแนน คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ยุติเรื่องก็ได้

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกไปเลือกให้แก่ผู้สมัครหรือให้งดเว้นเลือกให้แก่ผู้สมัคร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งที่การยึดหรืออายัดอยู่ในเขตศาลภายในสามวันนับแต่วันยึดหรืออายัดตามวรรคหนึ่ง เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้วให้ดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวให้แล้วเสร็จภายในห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้องถ้าศาลเห็นว่าเงินหรือทรัพย์สินตามคำร้องน่าจะได้ใช้หรือจะใช้เพื่อการเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือก

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใด ให้ผู้นั้นคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

ส่วนที่ ๒

การคัดค้านการเลือก

มาตรา ๗๐ ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้มีสิทธิยื่นคัดค้านการเลือกตามวรรคหนึ่งอาจยื่นคัดค้านได้เริ่มตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเลือกตั้งจนถึงสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือก เว้นแต่การร้องคัดค้านเพราะเหตุตามมาตรา ๗๑

มาตรา ๗๑ การร้องคัดค้านการเลือกหรือการนับคะแนนในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ แล้วแต่กรณี หากผู้มีสิทธิเลือกเห็นว่าการเลือกหรือการนับคะแนนในแต่ละระดับที่ตนมีสิทธิเลือกนั้นมีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่การเลือกในแต่ละระดับ

มาตรา ๗๒ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านการเลือกตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๑ แล้ว ให้ดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาด โดยให้นำความในส่วนที่ ๑ การดำเนินการกรณีการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคำร้องคัดค้านให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๓

การควบคุมการเลือกและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดเป็นกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการสมาชิกวุฒิสภา ประจำจังหวัด กรรมการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาประจำจังหวัด กรรมการประจำหน่วยเลือก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกหรือนับคะแนน จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใด เพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือก และได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรืออาญา

มาตรา ๗๔ ผู้ใดกระทำการสนับสนุนให้บุคคลเข้ารับหรือไม่เข้ารับการสมัครเพื่อประโยชน์ในการเลือกให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือลงสมัครเพื่อการเลือกโดยมีผลประโยชน์ตอบแทน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๕ กรรมการบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ใดกระทำการโดยวิธีใดๆ อันเป็นการช่วยเหลือให้ผู้สมัครได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ผู้สมัครใดที่ยินยอมให้กรรมการบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ช่วยเหลือเพื่อให้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๖ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือก ได้สมัครรับเลือกโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๗ ผู้ใดโฆษณาหาเสียงโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๘ ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเพื่อจะกลั่นแกล้งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๗๙ ในกรณีศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดตามฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกใหม่ในหน่วยเลือกใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกในหน่วยเลือกที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ต้องมีการเลือกใหม่นั้นด้วย

มาตรา ๘๐ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกเพื่อเลือกให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น หรือให้งดเว้นการเลือกให้แก่ผู้สมัครใดด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตในการเลือก

(๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(๒) ทำการแนะนำตัวด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ

(๓) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(๔) หลอกลวง บังคับ ชูเกียรติ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ความผิดตาม (๑) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการออกประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการในการส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้

ในกรณีมีการฝ่าฝืนมาตรานี้และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำการฝ่าฝืน ให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับ

มาตรา ๘๑ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใดๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

การกระทำตามวรรคหนึ่งมิให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกของผู้สมัคร โดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่า อาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ในการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ หรือห้ามเข้าเขตพื้นที่ใดเขตพื้นที่หนึ่งได้

มาตรา ๘๒ ผู้ใดเรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อลงสมัครรับเลือกหรือไม่ลงสมัครรับเลือก อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่น และทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือลงสมัครรับเลือกเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๓ ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกไปยังที่สถานที่เลือกหรือที่อื่นใดเพื่อการเลือก หรือนำกลับมาจากสถานที่เลือกโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกไปยังที่สถานที่เลือก หรือกลับจากสถานที่เลือกเพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกไปเลือกให้แก่ผู้สมัครใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๔ ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใดๆ ให้บัตรลงคะแนนชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๕ ผู้ใดเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกผู้ใดมาเลือกหรือยังไม่มาเลือกในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนจนถึงเวลาปิดการลงคะแนน เพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดเปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันเลือกจนถึงเวลาปิดการเลือก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรลงคะแนน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดนำบัตรลงคะแนนออกไปจากสถานที่เลือก ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๘ ผู้ใดกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรลงคะแนนหรือบัตรลงคะแนน หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกได้จัดทำตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรลงคะแนนที่ตั้งไว้เพื่อการเลือก หรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรลงคะแนนนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกได้เสร็จสิ้นแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๘๙ ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรลงคะแนน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๐ ผู้ใดนำบัตรลงคะแนนใส่ในหีบบัตรลงคะแนน โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อเลือกโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรลงคะแนนเพิ่มขึ้นจากความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๑ ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกไป ณ สถานที่เลือกหรือเข้าไป ณ สถานที่เลือก หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่ลงคะแนนได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๒ ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อเลือกหรืองดเว้นไม่เลือกให้แก่ผู้สมัครใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๓ ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรลงคะแนนหรือที่ตนได้เลือกแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๔ ผู้ใดนำบัตรลงคะแนนที่เลือกแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้เลือกหรือไม่เลือกให้ผู้ใด โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๕ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยว หรือมิให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๖ ผู้ใดเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกหรือผู้ช่วยเหลือจงใจนับบัตรลงคะแนนหรือนับคะแนนให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำ โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรลงคะแนนชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสียหรือกระทำการด้วยประการใด แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้หรืออ่านบัตรลงคะแนนให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกไม่ตรงความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๙๗ ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๘ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ที่หน่วยเลือกอยู่ ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๙๙ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ผู้สนับสนุน หรือผู้ชี้ให้กระทำความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ชี้ให้กระทำความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๐ ในวาระเริ่มแรก ภายหลังจากที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ แล้ว เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๐๗ จำนวนสองร้อยคนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ให้นำรายชื่อผู้ได้รับการเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสองร้อยคนดังกล่าวเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อคัดเลือกผู้ได้รับการเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยห้าสิบคน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี